

Motion till riksdagen 2008/09:Ub32

av Lage Rahm m.fl. (mp)
med anledning av prop. 2008/09:175

Gränslös kunskap – högskolan i globaliseringens tid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildningen i Sverige ska vara avgiftsfri.

Inledning

Regeringen lägger i propositionen fram ett antal förslag som syftar till att främja internationaliseringen av den högre utbildningen. Miljöpartiet ser positivt på flera av förslagen. Det är bra att ett nytt stipendieprogram inrättas för att främja deltagandet i utbytesstudier i länder utanför EES och Schweiz. Förslagen om ökad lärarrörlighet och marknadsföring av svensk utbildning kan ha en positiv effekt för svensk utbildning. Dock riskerar de positiva effekterna av dessa förslag att motverkas genom att regeringen aviserar att studieavgifter ska införas. Miljöpartiet anser att högre utbildning i Sverige även fortsatt ska vara avgiftsfri.

Avgiftsfrihet

Den högre utbildningen i Sverige är i dag avgiftsfri. Det har varit en av grundprinciperna för utbildningspolitiken. Det har funnits en bred enighet i svensk politik om att rätten till utbildning inte ska styras av den egna plånbo-kens tjocklek. Så är tyvärr inte längre fallet. Regeringen aviserar i propositionen att avgifter för högskoleutbildning ska införas i Sverige. En sådan förändring vore mycket olycklig. Miljöpartiet är mycket tydligt på punkten att studieavgifter inte ska införas.

Fel! Okänt namn på

Hur regeringens förslag kommer att se ut är oklart. Mycket talar för att avgifter i första hand kommer att introduceras för studenter som kommer från länder utanför EES. Den mest omedelbara effekten blir att rekryteringen av icke-europeiska studenter minskar, något som går stick i stäv med regeringens ambitioner om en internationaliserad högskola.

På sikt finns också en uppenbar risk att avgifter kommer att införas även för svenska studenter. Erfarenheter från andra länder visar att avgifter för utländska studenter kan vara ett första steg på vägen mot avgifter även för studenter från det egna landet. Detta av flera skäl. Det blir svårt att ta ut avgifter av vissa studentgrupper men inte av andra. Samtidigt får staten, genom de utländska studenternas avgifter, upp ögonen för studenterna som potentiell intäktskälla. I tider av ekonomisk åtstramning finns en uppenbar risk att även de inhemska studenterna tvingas betala avgifter för att fylla igen hål i statsbudgeten. Denna utveckling måste motarbetas. Därför bör riksdagen besluta att utbildningen i Sverige ska vara avgiftsfri.

Stockholm den 16 april 2009

Lage Rahm (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)